

STUDIJA SLUČAJA: REKONSTRUKCIJA DOMA KULTURE U PLJEVLJIMA

I: UVOD: Rekonstrukcija Doma kulture u Pljevljima počela je 2007. godine, a finansirana je iz budžeta Opštine Pljevlja i kapitalnog budžeta Crne Gore. U periodu od sedam godina, odnosno od 2007. do kraja 2013. godine raspisano je najmanje 27 javnih poziva za rekonstrukciju i adaptaciju ovog centra za kulturu, za šta je potrošeno 3,7 miliona eura, izuzimajući 2008. godinu za koju MANS ne posjeduje zvanične podatke. U 2014. godini je planirano dodatnih 1,5 miliona eura za nastavak radova, ali se do kraja te

godine završetak posla još nije nazirao.

Studija slučaja će pokazati osnovanost sumnje u zloupotrebu službenog položaja od strane zvaničnika Opštine Pljevlja prilikom dodjele većeg broja poslova po osnovu javnih nabavki za rekonstrukciju Doma kulture, na način što su favorizovani pojedini izvođači radova, zaključivani osnovni ugovori o izvođenju radova za cijene koje su višestruko premašivale opredijeljene vrijednosti javnih nabavki, dok je naknadnim potpisivanjem aneksa ugovora dodatno uvećavana ugovorena cijena poslova, čime je opštinski budžet oštećen za stotine hiljada eura. U studiji je detaljnije prikazano nekoliko većih javnih nabavki u vezi rekonstrukcije Doma kulture.

II: FIRMA „VING“ DOBIJA PRVI POSAO 2007. GODINE: Tokom višegodišnje rekonstrukcije Doma kulture u Pljevljima, većina poslova je povjerena firmi „Ving“ iz tog grada, koja nije ispunjavala ugovorene obaveze, ali sa kojom je, uprkos tome, Opština Pljevlja iz godine u godinu nastavljala saradnju.

U tom smislu je prvi u nizu poziva za rekonstrukciju Doma kulture raspisan početkom maja 2007. godine¹. Pozivom je posao, koji se odnosio na spoljne radove na objektu, bio procijenjen na 400 hiljada eura, koliko je bilo opredijeljeno i Planom javnih nabavki Opštine Pljevlja za konkretnu godinu.² Na javni poziv su dostavljene dvije ponude, od kojih je jednu dostavila firma „Lipa“ sa cijenom od 593 hiljade eura, a firma „Ving“ je ponudila da završi posao po cijeni od 629 hiljada.³

5. Cijena ponuda:

1.D.O.O. »Ving« - Pljevlja.....	629.005,90 eura sa PDV-om
2.D.O.O. »Lipa« - Cetinje.....	593.423,78 eura sa PDV-om

Ponuđene cijene po osnovu prvog poziva iz 2007. godine

¹ Poziv broj 09/07 od dana 04. maja 2007. godine

² Plan javnih nabavki Opštine Pljevlja od 20. april 2007. godine

³ Ponuda firme „Lipa“ sa Cetinja iznosila je 593.423,78 eura, a ponuda firme „Ving“ Pljevlja 629.005,90 eura

Opština Pljevlja je kao ekonomski najpovoljniju izabrala ponudu firme „Ving“, kojoj je odlučila da dodijeli posao za 629 hiljada eura, što je bilo čak 230 hiljada više nego što je bila procijenjena vrijednost javne nabavke.⁴ Opština je dodijelila posao, iako je imala zakonsku mogućnost da poništi javnu nabavku,⁵ a istovremeno je godišnjim planom javnih nabavki imala na raspolaganju samo 400 hiljada eura za konkretnu javnu nabavku.

Ugovor sa firmom „Ving“ zaključen je u junu 2007. godine, uz rok završetka radova od četiri mjeseca, pri čemu je izvođač morao početi radove u roku od 10 dana od dana potpisivanja ugovora.⁶ Zanimljivo je da je izabranom izvođaču radova uplaćen avans od 200 hiljada eura,⁷ iako avansno plaćanje nije predviđeno ni javnim pozivom, niti ugovorom, koji je zaključen, a da istovremeno nije sadržao nikakve raskidne klauzule.

Firma „Ving“ je uvedena u posao u julu 2007. godine⁸ i umjesto završetka radova u predviđenom roku, Opština Pljevlja je u naredne dvije i po godine potpisala niz aneksa ugovora, kojima je vrijednost osnovnog ugovora povećana za dodatnih 152 hiljade eura po osnovu naknadnih radova.⁹ To znači da je ukupan iznos izvedenih radova prešao sumu od nevjerojatnih 780 hiljada eura, odnosno za posao je izdvojeno gotovo duplo više novca nego što je bila vrijednost koja je prvobitno utvrđena javnim pozivom.¹⁰

	JAVNI POZIV	VRIJEDNOST UGOVORA	VRIJEDNOST SA ANEKSIMA
SPOLJNI RADOVI DOM KULTURE	400.000 E	629.005 E	781.439 E

Razlika između procjene u javnom pozivu i ugovorenog posla je gotovo duplo veća

III: POSLOVI IZ 2008. I 2009. GODINE DODIJELJENI FIRMI „VING“: U martu 2008. godine Opština Pljevlja je dodijelila novi posao „Vingu“, koji se odnosio na vodovodne radove na Domu kulture za iznos od oko 115 hiljada eura,¹¹ iako je javnim pozivom on procijenjen na 105 hiljada eura.¹² Ni ovaj ugovor nije imao raskidne klauzule, dok su kazneni penali utvrđeni na 0,3 odsto vrijednosti ugovora za svaki dan prekoračenja roka radova, pri čemu nijesu smjeli premašiti tri odsto ukupne vrijednosti ugovora. Ovo je bilo u suprotnosti sa javnim pozivom gdje su kazneni penali utvrđeni na 0,5 odsto, odnosno nijesu smjeli preći pet odsto ukupne vrijednosti ugovora.

	Javni poziv iz 2008.godine	Ugovorena vrijednost
Vodovodni i kanalizacioni radovi	105.000 E	114.656 E

Opština Pljevlja i 2008. godine „Vingu“ dodjeljuje posao za veću sumu od procijenjene

U martu 2009. godine Direkcija za javne radove je za Opštinu Pljevlja objavila javni poziv za završne radove na rekonstrukciji Doma kulture, kada je vrijednost posla procijenjena na sumu

⁴ Zapisnik o pregledu, ocjeni i upoređivanju ponuda od dana 12. juna 2007. godine

⁵ U članu 72 stav 4 Zakona o javnim nabavkama (Službeni list RCG 46/06) je propisano da se javno nadmetanje može poništiti kada visina svih ponuđenih cijena prevazilazi iznos planiranih i opredijeljenih sredstava za predmetnu javnu nabavku

⁶ Ugovor o izvođenju građevinskih radova, broj 02-031-548 od dana 25. juna 2007. godine

⁷ Avansna situacija broj 49/07 od dana 25. jula 2007. godine

⁸ Prva stranica građevinskog dnevnika firme „Ving“ d.o.o. iz Pljevalja od dana 05. jula 2007. godine

⁹ Aneks I broj 105/07 od dana 21. novembra 2007. godine; Aneks II broj 02-031-548/2 od dana 22. januara 2008. godine; Aneks III broj 02-031-548/3-07 od dana 23. aprila 2010. godine

¹⁰ Okončana situacija broj 20/10 od dana 05. maja 2010. godine

¹¹ Ugovor broj 02-031-308/1 od dana 26. marta 2008. godine

¹² Poziv broj 04/08 od dana 18. januara 2008. godine

od milion eura.¹³ I ovaj posao je dodijeljen firmi „Ving“ za cijenu koja je bila veća za trećinu, odnosno prihvaćena je njena ponuda od 1.365.096 eura kao najpovoljnija, uz avans od 30 odsto, koji javnim pozivom nije bio planiran, i uz rok završetka radova od pet mjeseci.

4. Procijenjena vrijednost predmetne javne nabavke je sa PDV-om do 1.000.000,00 €.

XI. INFORMACIJE O PONUDENIM CIJENAMA

Cijena najpovoljnije ponude: 1.365.096,77 € »VING« DOO Pljevlja

Ponuda firme „Ving“ veća za trećinu od procijenjene vrijednosti posla u javnom pozivu

Naime, Direkcija javnih radova uputila je u maju dopis¹⁴ predsjedniku Opštine Pljevlja, kojim je tražila saglasnost za prekoračenje vrijednosti u odnosu na procijenjenu vrijednost javne nabavke. Saglasnost je izdata samo dan kasnije¹⁵, uz obrazloženje da se sredstva za realizaciju radova obezbjeđuju iz budžeta opštine za 2009. godinu, u kojem je prikazana suma od tačno milion eura. Dakle, iako je postojala zakonska mogućnost da se poništi javni poziv, to ni u ovom slučaju nije urađeno, što je bilo direktno na štetu budžeta Opštine Pljevlja.

Ugovor sa „Vingom“ je zaključen u oktobru 2009. godine,¹⁶ četiri mjeseca nakon donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude. Mjesec kasnije je potpisan ugovor o sufinansiranju svih završnih radova na adaptaciji Doma kulture u Pljevljima između Ministarstva kulture, Direkcije javnih radova i Opštine Pljevlja na iznos od 440 hiljada eura¹⁷. Međutim, u decembru je potpisan aneks ugovora kojim je suma uvećana na 700 hiljada eura,¹⁸ a Ministarstvo i Direkcija su ugovorili da od sredstava opredijeljenih kapitalnim budžetom za 2009. godinu, sa pozicije izgradnja i rekonstrukcija objekata kulture, iznos od 700 hiljada eura bude izdvojen za sufinansiranje radova.

Član 3.

Ministarstvo kulture, sporta i medija i Direkcija javnih radova saglasni su da se, od sredstava opredijeljenih Kapitalnim budžetom za 2009. godinu, sa pozicije Izgradnja i rekonstrukcija objekata kulture, iznos od 700.000,00 € izdvoji za sufinansiranje svih završnih radova na adaptaciji pozorišne dvorane sa pratećim prostorijama u Domu kulture u Pljevljima.

Iz kapitalnog budžeta izdvojeno 700 hiljada eura za rekonstrukciju Doma kulture

Opština Pljevlja je sa firmom „Ving“ potom zaključila niz ugovora o cesiji kojima je ustupila dio svojih potraživanja od Direkcije za javne radove. Tako je u periodu od avgusta 2010. godine do decembra 2011. godine pljevaljskoj firmi ustupljeno ukupno 665 hiljada eura za izvedene radove.¹⁹ Pored toga, i za ovaj posao je „Ving“ kasnio sa završetkom radova. Naime, iako su radovi morali da budu okončani u roku od pet mjeseci, to se desilo nakon više od dvije godine

¹³ Poziv broj 05-19/9 od dana 16. marta 2009. godine

¹⁴ Dopis Direkcije javnih radova broj 01-1940/2 od dana 26. maja 2009. godine

¹⁵ Odgovor Službe za izgradnju i razvoj Opštine Pljevlja broj 12-032-296 od dana 27. maja 2009. godine

¹⁶ Ugovor o izvođenju građevinskih radova, broj 02-031-1113 od dana 08. oktobra 2009. godine

¹⁷ Ugovor o sufinansiranju broj 01-4560/1 od dana 05. novembra 2009. godine

¹⁸ Aneks I Ugovora o sufinansiranju broj 02-031-198/1 od 13. decembra 2010. godine

¹⁹ Ugovori o cesiji od dana 12. avgusta 2010. godine, dana 21. decembra 2010. godine, dana 25. marta 2011. godine, dana 05. oktobra 2011. godine i dana 23. decembra 2011. godine

od potpisivanja ugovora.²⁰ Raspoloživi podaci pokazuju da Opština nije naplaćivala penale zbog kašnjenja.²¹

IV: SPORNI UGOVORI SA FIRMOM „TEHNO-GRADNJA“: U julu 2010. godine Opština je raspisala poziv²² za izradu konstrukcija i instalacija scenskog osvjetljenja i audio-video sistema u dvorani Doma kulture, sa procijenjenom vrijednošću posla od 290 hiljada eura.²³ Posao je dodijeljen pljevaljskoj firmi „Tehno-gradnja“²⁴, sa kojom je ugovor potpisan u avgustu iste godine za iznos od preko 313 hiljada eura.²⁵ Ugovor je zaključen ne samo na veću sumu, već takođe nije sadržao raskidne klauzule.

Ova firma je putem pregovaračkog postupka²⁶ dvije godine kasnije dobila još jedan posao, i to za ugradnju scenskog osvjetljenja i audio-video sistema u Domu kulture. Naime, krajem 2011. godine Opština Pljevlja je od Direkcije javnih nabavki dobila saglasnost da pokrene pregovarački postupak za izbor najpovoljnijeg ponuđača, nakon što prethodno na javnom pozivu nije dobila nijednu ispravnu ponudu za pomenute radove. Posao je kroz pregovarački postupak dobila „Tehno-gradnja“ sa kojom je u maju 2012. godine zaključen ugovor na iznos od 663 hiljada eura,²⁷ iako nije zadovoljila sve tražene uslove, odnosno nije posjedovala jednu od traženih licenci, već je kao dokaz dostavljeno rješenje da „ispunjava uslove za izdavanje licence“.²⁸

POSLOVI SA „TEHNO-GRADNJOM“	GODINA	VRIJEDNOST POSLA	RADOVI ZAVRŠENI
Instalacije scenskog osvjetljenja	2010.	313 hiljada eura	Da
Ugradnja scenskog osvjetljenja	2012.	663 hiljade eura	Ne

Sporni ugovori sa firmom „Tehno-gradnja“

Ugovor sa „Tehno-gradnjom“ je suprotno javnom pozivu propisivao da Opština uplati avans od skoro pola miliona eura odabranom izvođaču, iako je firma u ponudi navela da isplatu potražuje 15 dana nakon konačnog završetka radova. Prema raspoloživim podacima, radovi po osnovu ovog ugovora nijesu početi ni početkom 2014. godine.²⁹

V: NA DESETINE JAVNIH POZIVA ZA ŠEST GODINA: Opština Pljevlja je u periodu od 2007-2012. godine raspisala najmanje 10 javnih poziva manje vrijednosti za poslove opremanja, uređenja ili adaptacije na rekonstrukciji Doma kulture u Pljevljima, a sami poslovi su dodjeljivani za znatno veće sume od procijenjenih vrijednosti javni nabavki, ili su sa izabranim ponuđačima naknadno zaključivani aneksi ugovora kojima je povećavana osnovna cijena posla.³⁰

²⁰ Posljednja stranica građevinskog dnevnika firme „Ving“ d.o.o. iz Pljevalja od dana 18. novembra 2011. godine

²¹ Rješenje Direkcije za izgradnju i investicije Opštine Pljevlja, broj 12-350-212 od dana 07. decembra 2012. godine

²² Poziv broj 08/10 od dana 06. jula 2010. godine

²³ Pristigle ponude bile su firme „Elektrovat“ iz Beograda od skoro 331 hiljada eura, „Tehno-gradnja“ iz Pljevalja od skoro 314 hiljada eura i rokom za izvršenje radova 90 dana, dok je ponuda firme „Avc group“ iz Beograda odbijena jer nije dostavila sve potrebne dokaze o podobnosti

²⁴ Firma „Tehno-gradnja“ se nalazi u vlasništvu Mirka Bjekovića, člana Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista u Pljevljima

²⁵ Ugovor o izvođenju građevinskih radova, broj 02-031-392 od dana 23. avgusta 2010. godine

²⁶ Poziv broj P1/11 od dana 31. oktobra 2011. godine

²⁷ Ugovor o izvođenju građevinskih radova, broj 04-406-41/16-2010 od dana 03. maja 2012. godine

²⁸ Radi se o licenci za izvođenje elektroenergetskih instalacija niskog i srednjeg napona

²⁹ Rješenje Direkcije za izgradnju i razvoj Opštine Pljevlja, broj 350-13/2014-2 od dana 03. februara 2014. godine

³⁰ Odluke o dodjeli ugovora od 29. juna 2007. godine; 04. marta 2008. godine; 01. avgusta 2008. godine; 11. avgusta 2008. godine; 20. januara 2009. godine; 22. januara 2009. godine; 23. januara 2009. godine; 29. maja 2009. godine; 23. septembra 2009. godine; 25. jula 2012. godine

Raspoloživi podaci pokazuju da je procijenjena vrijednost za tih 10 javnih poziva bila 356 hiljada eura, dok vrijednost ugovorenih poslova, uključujući i naknadno uvećanje osnovne cijene, iznosi 405.059 eura, što je više za 49 hiljada eura. Po osnovu ovih 10 poziva čak četiri posla je dobila firma „Ving“ za ukupnu sumu od 136 hiljada eura.

Period 2007/2010	Broj javnih poziva	Procijenjena vrijednost	Ugovorena i isplaćena vrijednost
Radovi manje vrijednosti	10	356.000	405.059

Opština Pljevlja je sprovela niz javnih nabavki manje vrijednosti za rekonstrukciju Doma kulture

Pored toga, Opština Pljevlja je u periodu 2008-2012. godine uputila 11 zahtjeva za dostavljanje ponuda putem šoping metode za uređenje i adaptaciju, kao i elektro inženjerske radove u Domu kulture u Pljevljima.³¹ Ukupna vrijednost nabavki šoping metodom iznosila je 165.500 eura, a dodijeljeni su poslovi u ukupnoj vrijednosti od 182.247 eura, od čega je firma „Ving“ dobila poslove vrijedne preko 158 hiljada eura.

Period 2008/2010	Broj poziva	Procijenjena vrijednost	Ugovorena i isplaćena vrijednost
Šoping metoda	11	165.500	182.256

I šoping metoda intenzivno korišćenja za rekonstrukciju Doma kulture

VI: REKONSTRUKCIJA DOMA KULTURE KROZ BUDŽETE OPŠTINE PLJEVLJA: Budžetom Opštine Pljevlja za 2007. godinu za rekonstrukciju Doma kulture opredijeljen je iznos od 500 hiljada eura, dok je realizovano 611 hiljada eura.³² Budžetom Opštine za 2008. godinu³³ za ovaj projekat je opredijeljeno 650 hiljada eura, dok MANS ne raspolaže preciznim podacima koliko je utrošeno.

GODINA	PLAN BUDŽETA	IZVRŠENJE
2007.	500.000	611.0005
2008.	650.000	nepoznato
2009.	700.000	886.157
2010.	589.049	767.355
2011.	1.200.000	861.265
2012.	642.559	582.134
2013.	361.114	52.047
2014.	1.580.000	nepoznato

Budžetom za 2009. godinu planiran je iznos od 700 hiljada eura, a utrošeno je 886 hiljada eura.³⁴ U 2010. godini planirano je da se investira 589 hiljada eura, dok je uloženo 767 hiljada eura.³⁵ Budžetom za 2011. godinu planirano je 1,2 miliona eura, a investirano 861 hiljada eura.³⁶ U 2012. godini budžetom je

projektovano da u Dom kulture bude uloženo 642 hiljade eura, a investirano je 582 hiljade eura.³⁷ Budžetom za 2013. godinu je projektovan iznos od 320 hiljada eura za rekonstrukciju Doma kulture, a realizovano svega 50 hiljada eura.³⁸ Konačno, u 2014. godini je planirana suma za završetak radova na Domu kulture od 1,5 miliona eura.³⁹

³¹ Odluka o nabavkama male vrijednosti od 11. aprila 2008. godine; 02. jula 2008. godine; 29. jula 2008. godine; 18. avgusta 2008. godine; 28. oktobra 2008. godine; 26. decembra 2008. godine; 19. marta 2009. godine; 28. maja 2009. godine; 24. marta 2010. godine; 10. marta 2011. godine; 11. septembra 2012. godine

³² Završni račun budžeta Opštine Pljevlja za 2007. godinu (Sl. list Crne Gore, broj 22/08)

³³ Budžet Opštine Pljevlja za 2008. godinu (Sl. list Crne Gore, broj 1/08)

³⁴ Završni račun budžeta Opštine Pljevlja za 2009. godinu (Sl. list Crne Gore, broj 5/11)

³⁵ Završni račun budžeta Opštine Pljevlja za 2010. godinu (Sl. list Crne Gore, broj 22/11)

³⁶ Završni račun budžeta Opštine Pljevlja za 2011. godine (Sl. list Crne Gore, broj 22/12)

³⁷ Završni račun budžeta Opštine Pljevlja za 2012. godinu (Sl. list Crne Gore, broj 21/13)

³⁸ Završni račun budžeta Opštine Pljevlja za 2013. godinu (Sl. list Crne Gore, broj 16/14)

³⁹ Odluka o Budžetu Opštine Pljevlja za 2014. godinu (Sl. list Crne Gore, broj 40/13)

ANEKS I: Deset javnih poziva Opštine Pljevlja za period 2007-2012:

U ovom aneksu je prikazano 10 javnih poziva koje je Opština Pljevlja sprovela u periodu od 2007-2012. godine za različite poslove opremanja, uređenja ili adaptacije na rekonstrukciji Doma kulture u Pljevljima.

R.B.	Javna nabavka	Izabrani ponuđač	Procijenjena vrijednost	Ugovorena ili uvećana vrijednost
1.	Nabavka stolica	GRD Metal Podgorica	27.000	27.060
2.	Betoniranje ploče	„Ving“ Pljevlja	32.000	36.610
3.	Adaptacija galerije	„Ving“ Pljevlja	40.000	52.456
4.	Zamjena tavanice biblioteke	„Ving“ Pljevlja	28.000	29.029
5.	Adaptacija stepeništa	„Ving“ Pljevlja	24.000	18.781
6.	Adaptacija muzičke škole	„Network commucation“ Tivat	50.000	48.725
7.	Glavni projekat adaptacije	„Biro Vukčević“ Podgorica	60.000	78.030
8.	Radovi niskih struja	PTT Inžinjeri Podgorica	30.000	28.373
9.	Kabal za napajanje	PTT Inžinjeri Podgorica	20.000	25.995
10.	Vezane građevine	„Biro Vukčević“ Podgorica	45.000	60.000
			356.000	405.059

ANEKS II: Jedanaest šoping metoda Opštine Pljevlja za period 2008-2012:

U ovom aneksu je prikazano 11 šoping metoda koje je Opština Pljevlja realizovala u periodu 2008-2012. godine po osnovu različite vrste sitnih poslova za rekonstrukciju Doma kulture Pljevlja.

R.B.	Šoping metoda	Izabrani ponuđač	Procijenjena	Ugovorena ili
------	---------------	------------------	--------------	---------------

			vrijednost	uvećana vrijednost
1.	Raščišćavanje terena	„Ving“ Pljevlja	15.000	14.553
2.	Betonski radovi u suterenu	„Ving“ Pljevlja	20.000	27.340
3.	Trotoar oko objekta	„Ving“ Pljevlja“	22.000	22.951
4.	Sanacija zida oko objekta	„Ving“ Pljevlja	20.000	27.777
5.	Stepenište	„Ving“ Pljevlja	20.000	28.087
6.	Zamjena tavanice	„Ving“ Pljevlja	24.000	18.610
7.	Radovi razvodnog ormara	„Ving“ Pljevlja	20.000	18.895
8.	Glavni projekat enterijera	„Arhiart“ Beograd	7.500	7.950
9.	Priključak kabla	„Herc inžinjering“ Pljevlja	5.000	4.914
10.	Revizija glavnog projekta adaptacije	„Tehno gradnja“ Pljevlja	6.000	7.200
11.	Revizija glavnog projekta Doma kulture	„Graling“ Nikšić	6.000	3.970
			165.500	182.247